

Inhoud

- 1 Inleiding — 5
- 2 Bevindingen — 7
- 3 Toezichtarrangement — 11

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 11 oktober 2011 een onderzoek uitgevoerd op De Pionier naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

De Pionier is gestart, als dependance van de Wiardaskoalle te Goutum, in het schooljaar 2009/2010. Scholen waarvoor de inspectie geen risicoanalyse kan opstellen omdat geschikte opbrengstgegevens ontbreken, worden in principe om de twee jaar bezocht. Dit is voor De Pionier het geval, vanwege de instroom (in de groepen 3 tot en met 8) de afgelopen twee schooljaren van leerlingen van andere basisscholen.

Het doel van dit onderzoek is eventuele tekortkomingen in de kwaliteit van het onderwijs op de school vast te stellen.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek waarbij in alle groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleider over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, leerstofaanbod, onderwijstijd, didactisch handelen, afstemming, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg.

Toezietskader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezietskader po/vo 2011 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 Bevindingen

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2011. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren, zie het Toezichtkader po/vo 2011 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					•
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Kwaliteitsaspect 2 Leerstofaanbod	1	2	3	4
2.1 * Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2 * De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4 * De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	

Kwaliteitsaspect 3 Tijd 1 2 3 4

3.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd. ●

Kwaliteitsaspect 5 Didactisch handelen 1 2 3 4

5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof. ●

5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer. ●

5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten. ●

Kwaliteitsaspect 6 Afstemming 1 2 3 4

6.1 De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. ●

6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. ●

6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. ●

Kwaliteitsaspect 7 Begeleiding 1 2 3 4

7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. ●

7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. ●

Kwaliteitsaspect 8 Zorg 1 2 3 4

8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben. ●

8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen. ●

8.3 * De school voert de zorg planmatig uit. ●

8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg. ●

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg 1 2 3 4

9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie. ●

9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen. ●

9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces. ●

9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten. ●

9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces. ●

9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. ●

Naleving wet- en regelgeving ja nee

NT1a De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO). ●

NT2a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO) ●

NT3a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO). ●

NT4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO). ●

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De inspectie constateert dat het onderwijs op De Pionier van voldoende kwaliteit is. Het merendeel van de indicatoren is als voldoende beoordeeld.

De school is twee jaar geleden als nieuwe onderwijslocatie gestart. De inspectie verklaart het gunstige kwaliteitsprofiel van De Pionier door de betrokkenheid en deskundigheid van de mensen die er werken, ondersteund door het planmatig werken aan en borgen van de reeds gerealiseerde kwaliteit en een doorgaande lijn in de school.

Aandachtspunten voor de school betreffen vooral het analyseren van de methodegebonden toetsen en het verantwoorden aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Opbrengsten

De inspectie geeft geen oordeel over de eindopbrengsten en over de mate waarin leerlingen de sociale competenties beheersen, omdat allen het grootste deel van hun schoolloopbaan op een andere basisschool hebben gevolgd en pas de laatste twee jaar zijn ingestroomd. Uit de gegevens van de sociaal emotionele ontwikkeling blijkt overigens dat de resultaten een positief beeld laten zien.

De resultaten gedurende de schoolloopbaan zijn van voldoende niveau, vanwege de voldoende resultaten voor technisch lezen in groep 3 en 4, rekenen en wiskunde in groep 4 en 5 en begrijpend lezen in groep 5. De resultaten voor rekenen en wiskunde en begrijpend lezen in groep 6 zijn onvoldoende. Ook voor de tussentijdse resultaten merkt de inspectie op dat alle leerlingen de afgelopen 2 jaar zijn ingestroomd.

Leerstofaanbod en onderwijstijd

De inspectie heeft alle indicatoren betreffende het leerstofaanbod en de onderwijstijd als voldoende beoordeeld. Dit betekent onder andere dat het leerstofaanbod aan de kerndoelen voldoet. De school heeft diverse leerstofafspraken vastgelegd en voor elke groep is er een leerstofjaaroverzicht aanwezig, dat door de leraren wordt gebruikt bij het plannen van de weektaken. Voorts blijkt uit de geobserveerde lessen dat de onderwijstijd efficiënt besteed wordt.

Didactisch handelen

De inspectie constateert dat de kwaliteit van de uitleg van de leraren voldoende is. Wel vraagt de inspectie aandacht voor het bepalen van het lesdoel en het afsluiten van de lessen gericht op het lesdoel. Deze elementen van de instructie heeft de inspectie niet bij alle lessen waargenomen.

Door de didactische vaardigheden van de leraren, de interactieve werkvormen en voorspelbaar leraargedrag wordt een actieve betrokkenheid en taakgerichtheid van leerlingen gerealiseerd.

Op basis van de toetsgegevens van het leerlingvolgsysteem worden onderwijsbehoeften van leerlingen in kaart gebracht en wordt de afstemming van de instructie en het leerstofaanbod gepland.

Zorg en begeleiding

De school heeft haar zorgbeleid, met daarin duidelijke afspraken, procedures en protocollen, vastgelegd. Hiermee is er sprake van een sluitend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en ontwikkeling van leerlingen en voor het (vroegtijdig) signaleren, analyseren en evalueren van leerlingen die extra zorg behoeven. Voor de leerlingen die dit nodig hebben, wordt handelingsplanning opgesteld. Wel is het aan te bevelen om de doelen meer specifiek uit te werken en aan te laten sluiten op de uitgevoerde analyse. De doelen zijn nu, vooral bij de groepshandelingsplannen, nog te zeer gericht op een toetsscore. Tevens is de inspectie van mening dat het nu niet in alle gevallen duidelijk is welke extra zorg voor zorgleerlingen gepland is, welke activiteiten worden uitgevoerd en wat de voortgang is. Ook dit onderdeel behoeft aanscherping.

De leraren volgen de ontwikkeling van de leerlingen met zowel methodegebonden als methodeonafhankelijke toetsen. Met name de resultaten van de leerlingen op de methodegebonden toetsen worden echter nog te summier geanalyseerd om voldoende sturend te kunnen zijn voor het vervolg van het onderwijsleerproces. Daarom is indicator 7.2 als onvoldoende beoordeeld.

Kwaliteitszorg

Het systeem van kwaliteitszorg op De Pionier kenmerkt zich door een cyclisch karakter. De school heeft in voldoende mate inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingen en stemt haar onderwijsaanbod hierop af. Daarnaast evalueert de school de kwaliteit van de opbrengsten en het leren en onderwijzen. Hierbij worden ook ouders en leerlingen betrokken. De gegevens van de zelfevaluatie worden vertaald in nieuw beleid. Wel is de inspectie van mening dat de analyses van de leerlingresultaten verder aangescherpt kunnen worden. De school werkt planmatig aan de verbeteractiviteiten. Gemaakte afspraken zijn vastgelegd en komen regelmatig terug in het teamoverleg. Daarnaast worden klassenbezoeken door de schoolleider ingezet als borgingsinstrument.

Voor het rapporteren aan belanghebbenden wordt het jaarverslag gehanteerd. Dit verslag is echter erg summier en geeft geen transparante en inzichtelijke informatie over de bereikte effecten van de verbeteronderwerpen van de school. Daarom is indicator 9.6 als onvoldoende beoordeeld.

3 Toezichtarrangement

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan De Pionier het basisarrangement toe. Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren.

Naleving

Er is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd. Er is een onvolledigheid in de inhoud van de schoolgids geconstateerd. Het document geeft geen informatie over waar het reglement van de externe klachtencommissie is te verkrijgen. Het beleid van de inspectie is de genoemde onvolkomenheden op dit moment nog niet als tekortkoming te beoordelen bij de betreffende indicator over het naleven van wet- en regelgeving. Wel heeft de inspectie met het bevoegd gezag afgesproken dat in de volgende versie van dit schooldocument het ontbrekende onderdeel is opgenomen.